

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 600/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť F. B., K., zastúpeného advokátom Mgr. D. P., K., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 25 C 61//2008-111 zo 16. októbra 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Co 63/2011-164 z 30. augusta 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. B. o d m i e t a pre oneskorenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2012 doručená sťažnosť F. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, základného práva na nedotknuteľnosť

obydlia podľa čl. 21 ods. 1 a 3 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy a práva na prejednanie vecí nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej aj „okresný súd“) č. k. 25 C 61//2008-111 zo 16. októbra 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 3 Co 63/2011-164 z 30. augusta 2011.

Zo sťažnosti vyplynulo najmä, že:

«(...) Doručením rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/63/2011-164 dňa 30. 08. 2011, ktorým bol potvrdený rozsudok prvostupňového súdu, nadobudol právoplatnosť rozsudok spomínaného prvostupňového Okresného súdu Košice I sp. zn. 25C/61/2008-111. Voči uvedeným súdnym rozhodnutiam sťažovateľ opakovane - dvakrát podal podnet na Generálnu prokuratúru SR pre podanie mimoriadneho dovolania na dovolací súd do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia súdu podľa § 243e O. s. p. pod sp. zn.: VI/2 Pz 330/12, Kc 252/11, VI/2 Pz 845/11. Posledné upovedomenie z Generálnej prokuratúry SR v predmetnej veci zo dňa 27.08.2012 bolo sťažovateľovi doručené dňa 18. 09. 2012, pod sp. zn. Vt/2 Pz 330/12-10.

V rozsudku prvostupňového súdu zo dňa 16. 10. 2009 bola sťažovateľovi uložená povinnosť bez bytovej náhrady vypratať byt č. 74, na 13. poschodí v K., ktorý je zapísaný na LV č. 13026, kat. územie K., nachádzajúci sa v dome súp. číslo 1681, na parc. č. 3559/91, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Nárok žalobcov na náhradu za užívanie bytu súd vylúčil na samostatné konanie, v ktorom rozhodne o trovách celého konania.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal sťažovateľ ako žalovaný v zákonnej lehote odvolanie a odvolací Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 26. 07. 2011, rozsudok prvostupňového okresného súdu potvrdil.

Podnet generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania sťažovateľ ako účastník vyššie uvedených súdnych konaní podával v zmysle § 243e ods. 1, § 243f ods. 1 a 2 OSP.

Sťažovateľ ako žalovaný účastník konania F. B. sa nájomcom predmetného jednoizbového bytu č. 74, v bloku č. 281 na 13. poschodí v K. 10 stal na základe rozhodnutia Ú. H. o pridelení družstevného bytu dňa 13. 04. 1992 a uznesením

predstavenstva U. H. č. 14/02/1992 zo dňa 26. 03. 1992, po uzavretí dohody o prevode členských práv a povinnosti k bytu zo dňa 05. 03. 1992. Zápisnicou o dohode o odovzdaní a prevzatí bytu zo dňa 15. 04. 1992 bol sťažovateľovi byt odovzdaný do užívania k 01. 04. 1992.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ v roku 2003 prejavil vôľu predat' členské práva k družstevnému bytu v prospech žalobcov manželov G., sťažovateľ podpísal dohodu o prevode členských práv a povinností k družstevnému bytu a odovzdal dohodu b. d. B. d. sťažovateľovi vytklo nemožnosť prevodu členských práv, pretože neboli splnené zásadné podmienky pre uzavretie dohody. Prevod členských práv nemohol byť uskutočnený pre nedoplatky, dlhy a penalizačné poplatky zo strany U. H. voči sťažovateľovi, ktoré sú však sporné vo výške 1.053,64 eur do dnešného dňa a stále sú ešte predmetom súdneho konania na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 17C 106/2003. Keďže k prevodu členských práv a povinností k predmetnému družstevnému bytu v roku 2003 nedošlo pre neplatnosť zmluvy, sťažovateľ napriek čiastočnej, neúplnej peňažnej úhrade za prevod členských práv v prospech sťažovateľa zo strany žalobcov stratil záujem predat' a previesť členské práva k družstevnému bytu a členské práva k bytu už prevádzať nechcel.

Napriek skutočnosti, že k prevodu členských práv a povinností k predmetnému bytu v roku 2003 nedošlo, žalobcovia v roku 2006 vyvinuli úsilie, aby uvedený byt získali bez vedomia žalovaného podvodným konaním. V roku 2006 získali neplatnú dohodu o prevode členských práv a povinnosti k bytu zo dňa 26. 06. 2003, na ktorej bez vedomia sťažovateľa dodatočne dali overiť svoje podpisy a následne byt dňa 30. 08. 2006 odkúpili aj s jeho nájomníkom - sťažovateľom, ktorý o ničom nevedel.

V konaní o podanom podnete pre mimoriadne dovolanie sp. zn. V1/2 Pz 330/12 bol na Generálnej prokuratúre zo strany žalobcov podsunutý falošný osobitný list, ktorým bola údajne zo strany sťažovateľa vyvinutá iniciatíva na prevod členského podielu, ktorý list manželom G. v skutočnosti sťažovateľ nikdy neodoslal, ani ich nikdy nevyzval na prevod členských práv k bytu. Sťažovateľ nemal ani dôvod vyzývať žalobcov na uskutočnenie prevodu členských práv, keďže od neúspešného pokusu o prevod bytu v roku 2003 už záujem previesť byt nemal a nechcel, a cena za prevod bytu, na ktorej sa dohodli v roku 2003 vo výške 570.000,- Sk, t. j. € 18.920,53 Eur nebola a stále nie je zaplatená vo výške 208.400,- Sk, teda € 6,917,61 Eur ani do dnešného dňa.

Z uvedeného dôvodu sa žalobcovia snažili byť previesť na seba podvodom, keďže vycítili, že napriek nesúhlasu prevodcu s prevodom sú na polceste k tomu aby to mohli dosiahnuť ľstivo, zákulisnými ťahmi. Napriek skutočnosti, že k prevodu členských práv došlo zneužitím návrhu F. B. zo dňa 26. 06. 2003 zo strany žalobcov a následnou zmluvou s Ú. H. zo dňa 30. 08. 2006 o nadobudnutí vlastníctva k bytu k 04. 10. 2006, žalobcovia sťažovateľa vôbec nekontaktovali. Sťažovateľ sa o prevode členských práv a o následnom prevode vlastníckeho práva k bytu na manželov G. dozvedel až náhodou v roku 2007 po kontakte s Ú. H., ktoré mu oznámilo, že už nie je vlastníkom bytu. Podobným ľstivým konaním zo strany žalovaných došlo aj k odpojeniu elektriny v byte žalovaného dňa 24. 05. 2010, kedy sťažovateľovi bolo z V. oznámené ukončenie odberu s obsahom: „Vážení pán F. B., na základe Vašej žiadosti bol na odbernom mieste K. dňa 24. 5. 2010 ukončený odber.“ Voči takému konaniu podal žalovaný dňa 06. 07. 2010 trestné oznámenie na Okresnej prokuratúre Košice I.

Žalobcovia bez dohody v zmysle § 531 ods. 3 OZ, a tiež bez upozornenia sťažovateľa dňa 30. 08. 2006 vyplatili namiesto sťažovateľa časť sporného dlhu vo výške 23.806,50 Sk vzniknutého z penalizačných poplatkov, ktorý dlh je sporný dodnes v celkovej výške 31.742,- Sk, teda € 1.053,64 Eur a je vedený v súdnom konaní Okresného súdu Košice I pod sp. zn. 17C 106/2003. Ú. H. ako veriteľ zároveň porušil neprekonateľnú podmienku dohody o prevode členských práv, ktorú dal písomnou poznámkou do návrhu dohody dňa 26. 06. 2003 sťažovateľovi ako navrhovateľovi prevodu členských práv, že k prevodu členských práv nemôže dôjsť, kým existuje dlh voči prevodcovi.

Podnet pre podanie mimoriadneho dovolania na dovolací súd sťažovateľ podal okrem vyššie uvedených dôvodov aj v zmysle ustanovenia § 237 písm. f) a g) OSP, pretože sudkyňa Okresného súdu Košice I v prvostupňovom konaní JUDr. M. M. bola v súdnom procese silne zaujatá, navrhované a predkladané dôkazy zo strany sťažovateľa neprijímala, odmietala ich vykonať, nezaznamenávala argumenty v prospech sťažovateľa do zápisnice a pod. Dňa 19. 03. 2009 bola v konaní zo strany sťažovateľa podaná námietka zaujatosti voči predpójatej sudkyňi, o ktorej námietke súd vôbec nekonal a nerozhodol čím bol tiež okrem vyššie uvedených skutočností v procese porušený zákon. Túto skutočnosť odvolací súd ako vadu v procese nezohľadnil. (...)

Mám za to, vo vyššie uvedenom prípade bolo porušených viacero základných práv sťažovateľa. V prvom rade išlo o porušenie ustanovenia čl. 19 ods. 2 Ústavy SR(...) O porušenie ustanovenia čl. 20 ods. 1 a ods. 4 Ústavy SR(...) - v tomto momente išlo o majetok sťažovateľa - vlastníctvo členských práv k družstevnému bytu. „Vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.“ Išlo tiež o porušenie ustanovenia čl. 21 ods. 1 a ods. 4 Ústavy SR(...)

V druhom rade išlo o porušenie základného práva sťažovateľa podľa ustanovenia čl. 46 ods. 1 Ústavy SR(...) a podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy SR(...) – v tomto momente išlo o zaujatosť sudcu v prvostupňovom konaní, kedy sudkyňa Okresného súdu Košice I JUDr. M. M. bola v súdnom procese zaujatá, navrhované a predkladané dôkazy zo strany sťažovateľa neprijímala, odmietala ich vykonať, nezaznamenávala argumenty v prospech sťažovateľa do zápisnice a zaujato rozhodla. Dňa 19. 03. 2009 bola v konaní zo strany sťažovateľa podaná námietka zaujatosti voči predpojatej sudkyňi, o ktorej námietke súd vôbec nekonal a nerozhodol čím bol tiež okrem vyššie uvedených skutočností v procese porušený zákon. Túto skutočnosť odvolací súd ako vadu v procese nezohľadnil. Po rozhodnutí na Generálnej prokuratúre SR o prvom podnete, dňa 12. 06. 2012, kedy sa mal súdny spis nachádzať na Okresnom súde v Košiciach, sťažovateľovi bolo tiež znemožnené v období jedného mesiaca nahliadnuť do spisu(...), aby sa presvedčil o existencii osobitného listu, (ktorým listom bola údajne zo strany sťažovateľa vyvinutá iniciatíva na prevod členského podielu, ktorý list manželom G. v skutočnosti sťažovateľ nikdy neodoslal, ani ich nikdy nevyzval na prevod členských práv k bytu) s odôvodnením, že spis sa nachádza na prokuratúre alebo na polícii, kde po overení na prokuratúre a na polícii sa spis mal nachádzať práve na Okresnom súde v Košiciach. (...)

V tomto štádiu uplatnenia práva sťažovateľa niet iného súdu, ktorý by mohol chrániť jeho základné práva. (...)

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť, teda od 18. 09. 2012, kedy bolo

upovedomenie z Generálnej prokuratúry SR v predmetnej veci pod sp. zn. VI/2 Pz 330/12-10, zo dňa 27. 08. 2012 doručené sťažovateľovi dňa 18. 09. 2012.

Keďže posledný deň lehoty pripadol na deň pracovného pokoja, posledným dňom je teda prvý nasledujúci pracovný deň, pod dni pracovného pokoja, t. j. deň 19. 11. 2012. (...)

Na základe vyššie uvedených skutočností navrhujem Ústavnému súdu SR, aby svojim dočasným opatrením odložil vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/63/2011-164 zo dňa 30. 08. 2011 a rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 25C/61/2008-111 zo dňa 16. 10. 2009, aby sa dočasne zdržal výkon právoplatného rozhodnutia a tretím osobám uložil, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom. (...)

Na základe vyššie uvedených skutočností navrhujem Ústavnému súdu SR, aby svojim nálezhom vydal toto rozhodnutie:

1. Základné právo sťažovateľa F. B. na nedotknuteľnosť obydlia čl. 21 ods. 1 a ods. 3 Ústavy SR, právo vlastníť majetok čl. 20 ods. 1 a ods. 4 Ústavy SR, právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života čl. 19. ods. 2 Ústavy SR a právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho veci nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru(...) rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/63/2011-164 zo dňa 30. 08. 2011 a rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 25C/61/2008-111 zo dňa 16. 10. 2009 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/63/2011-164 zo dňa 30. 08. 2011 Ústavný súd SR zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu advokáta Mgr. D. P., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 46 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 25 C 61//2008-111 zo 16. októbra 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Co 63/2011-164 z 30. augusta 2011.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia

o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 25 C 61//2008-111 zo 16. októbra 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Co 63/2011-164 z 30. augusta 2011, a nie upovedomením „*Generálnej prokuratúry SR v predmetnej veci pod sp. zn. VI/2 Pz 330/12-10, zo dňa 27. 08. 2012 doručené sťažovateľovi dňa 18. 09. 2012*“, ako sa mylne domnieva sťažovateľ, pretože uvedené upovedomenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky celkom jednoznačne nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy.

Keďže napadnuté rozhodnutia nadobudli právoplatnosť už v roku 2011, pričom predmetná sťažnosť zo 16. novembra 2012 bola ústavnému súde doručená v čase (19. novembra 2012), keď už dávno uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2012